Session 4: Prayer, Study, and Devotion

Ya'akov Yosef Katz, Toledot Ya'akov Yosef, hayei sarah, 20a

If you perform a commandment with perfect faithfulness, you will become attached to the blessed One through that action, as it says, "and you shall cleave to God" (Deut. 10:20). This is the ultimate aim of all Torah and the commandments... when one connects their mind to God, all 248 limbs and 365 sinews follow that thought.

I heard this clearly from the mouth of my teacher [the BeSHT]: You are present wherever your thoughts are—completely.

אמנם יש לומר, אם עושה המצוה בהאמנה שלימה שע"י עשיות מצוה זו יזכה לדבק בו יתברך, וכמ"ש (דברים י, כ) ובו תדבק, שהוא תכלית כל התורה ומצות, וכמ"ש המפרש להרמב"ם (פ"ב מהל' יסודי התורה), וכמ"ש החסיד הנ"ל (יעבץ, אבות פ"ד מ"ד) ובו תדבק הוא פרי כל התורה וכו'. א"כ כשמקשר ומדבק מחשבתו בו יתברך, א"כ כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו גרורין אחר המחשבה, וכמו ששמעתי מפורש מפי מורי במקום שחושב האדם שם הוא כולו, ודפח"ח.

Iggeret ha-Kodesh, a letter by the Besht

זאת האגרת שנתן הרב רבי ישראל בעש"ט לרבינו המחבר מוה' יעקב יוסף הכהן שיותן לגיסו רבי גרשון קוטווער שהיה באה"ק, ועל ידי עיכוב שהיה מהשם ברוך הוא לא נסע לארץ ישראל, ונשאר בידו כדי לזכות עמינו בני ישראל.

לכבוד אהובי גיסי חביבי וידידי כנפשי ולבבי, ה"ה הרבני המופלא החסיד המפורסם בתורה וביראה, כבוד מוהר"ר אברהם גרשון נ"י וכאל"ש.

ולאשתו הצנועה מרת בלומא עם כל י"ח, כולם יעמדו על הברכה של חיים א"ס.

גי"ק קבלתי ביריד לוקא שנת תק"י לפ"ק, אשר שלחת על ידי המשולח שהלך מירושלים, ושם נכתב בתכלית הקיצור, ושם נאמר כי כבר כתבת באריכות לכל א' וא' על ידי איש א' שנסע למצרים, אמנם אותן הכתבים הנכתבים באריכות לא הגיעו לידי, וצער גדול היה לי ע"ז אשר לא ראיתי תמונת ידך קודש אשר כתבת בפרטות, ובוודאי זה מחמת קלקול המדינות בעו"ה שנתפשט הדבר בכל המדינות, כי גם קרוב לסביבותינו הגיע הדבר בק"ק מאהלוב ובמדינות וואליחאי' ובמדינות קדר.

וגם שם נאמר כי אותן החדושים וסודות אשר כתבתי לך על ידי הסופר הרב המוכיח דק"ק פאלנאי' לא הגיעו לידך, וצער גדול היה לי ג"כ ע"ז, כי בוודאי נחת גדול היה לך אם הגיעו לידך. אמנם לעת עתה שכחתי כמה דברים מהם, אך פרטים מהם מה שאני זוכר אכתוב לך בקיצור גדול.

כי בראש השנה שנת תק"ז עשיתי השבעת עליית הנשמה כידוע לך, וראיתי דברים נפלאים במראה מה שלא ראיתי עד הנה מיום עמדי על דעתי, ואשר ראיתי ולמדתי בהעלות לשם בלתי אפשרי לספר ולדבר אפילו

On the day of the New Year of the year 5507 [September 1746] I engaged in an ascent of the soul, as you know I do, and I saw wondrous things in that vision that I had never before seen since the day I had attained maturity. That which I saw and learned in my ascent is impossible to describe or to relate even from mouth to mouth. But as I returned to the lower Garden of Eden I saw many souls, both of the living and the dead, those known to me and those unknown. They were more than could be counted and they ran to and from world to world through the path provided by that column known to the adepts in the hidden wisdom. They were all in such a state of great joy that the mouth would be worn out if it attempted to describe it and the physical ear too indelicate to hear it. Many of the wicked repented of their sins and were pardoned, for it was a time of much grace. In my eyes, too, it was a great marvel that the repentance was accepted of so many whom you know. They also attained great joy and ascended, as mentioned above. All of them entreated me to my embarrassment, saying, "The Lord has given your honor great understanding to grasp these matters. Ascend together with us, therefore, so as to help us and assist us." Their joy was so great that I resolved to ascend together with them.

Then I saw in the vision that Samael went up to act the part of accuser because of the unprecedented joy. He achieved what he had set out to do, namely, a decree of apostasy for many people who would be tortured to death. Then dread seized me and I took my life in my hands. I requested my teacher to come with me since there is great danger in the ascent to the higher worlds and since from the day I attained to maturity I had never undertaken such high ascents. I went higher step by step until I entered the palace of the Messiah wherein the Messiah studies the Torah together with all the *Tannaim* and tsaddikim and also the Seven Shepherds. There I witnessed great rejoicing

פה אל פה. אך בחזירתי לגן עדן התחתון וראיתי כמה נשמות החיים והמתים הידועים לי ושאינם ידועים לי, בלי שיעור ומספר, ברצוא ושוב לעלות מעולם לעולם דרך העמוד הידוע ליודעי חן, בשמחה רבה וגדולה אשר ילאה הפה לספר וכבד אוזן הגשמי לשמוע, וגם רשעים רבים חזרו בתשובה ונמחל להם עוונותיהם באשר שהיה עת רצון גדול שגם בעיני יפלא מאוד שכמה וכמה נתקבלו בתשובה שגם אתה ידעת אותם, והי' ביניהם גם כן שמחה רבה עד מאוד ועלו גם כן בעליות הנ"ל, וכולם כאחד בקשו ממני והרצו בי עד בוש באמרם לרום מעלת כבוד תורתך חננך ה' בבינה יתירה להשיג ולדעת מענינים האלה עמנו תעלה להיות לנו לעזר ולסעד, ומחמת השמחה הגדולה שראיתי ביניהם אמרתי לעלות

וראיתי במראה כי הס"ם עלה לקטרג בשמחה גדולה אשר לא הי' כמוהו, ופעל פעולותיו גזירות שמד על כמה נפשות שיהרגו במיתות משונות. ואחזתני פלצות, ומסרתי ממש נפשי ובקשתי ממורי ורבי שלי שילך עמי, כי סכנה גדולה לילך ולעלות לעולמות העליונים, כי מיום היותי על עמדי לא עליתי בעליית גדולות כמוהו, ועליתי מדרגה אחר מדרגה, עד שנכנסתי להיכל משיח, ששם לומד משיח תורה עם כל התנאים והצדיקים וגם עם שבעה רועים, ושם ראיתי שמחה גדולה עד מאוד, ואיני יודע לשמחה זו מה הוא עושה, והייתי סובר שהשמחה זו ח"ו על פטירתי מהעולם הזה, והודיעו לי אח"כ שאיני 'נפטר עדיין כי הנאה להם למעלה כשאני מייחד למטה על ידי תורותיהם הקדושה, אבל מהות השמחה איני יודע עד היום הזה. ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר, והשיב לי בזאת תדע, בעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך, ואז יכלו כל הקליפות ויהי' עת רצון וישועה.

¹ *Tannaim* are early rabbinic sages, and according to b. Sukkah 52b the "seven shepherds" are the biblical figures of David, Adam, Seth, Methuselah, Abraham, Jacob, and Moses.

and could not fathom the reason for it so I thought that, God forbid, the rejoicing was over my own departure from this world. But I was was afterwards informed that I was not to die since they took great delight on high when, through their Torah, I perform unifications here below. To this day I am unaware of the reason for that rejoicing. I asked the Messiah: "When will the Master come?" and he replied: "You will know of it in this way; it will happen when your teaching becomes famous and revealed to the world, and when that which I have taught you and you have comprehended will spread abroad so that others, too, will be capable of performing unifications and having soul ascents as you do. Then all the husks [kelipot] will be consumed, and it will be a time of grace and salvation."

I was astonished to hear this and greatly distressed that it would take such a long time, for when will such a thing be possible? Yet my mind was set at rest in that I learned there three special charms and three holy names. These are easy to grasp and to expound, so that I thought to myself, it is possible by this means for all my colleagues to attain to the stages and categories to which I have attained. They, too, will be able to engage in ascents of the soul and learn to comprehend as I have done. But no permission was given to me to reveal this secret for the rest of my life. I did request that I be allowed to teach it to you but no permission at all was given to me. I am duty bound on oath to keep the secret.

However, this I can tell you and may God be your help. Let your ways be set before the Lord and never be moved, especially in the Holy Land. Whenever you offer your prayers and whenever you study, have the intention of unifying a divine name in every word and with every utterance of your lips. For there are worlds, souls and divinity in every letter. These ascend to become united one with the other and then the letters are combined in order to form a word so that there is complete unification with the divine. Allow your soul to be embraced by them at each of the above

ותמהתי ע"ז והי' לי צער גדול באריכות הזמן כל כך מתי זה אפשר להיות, אך ממה שלמדתי בהיותי שם שלשה דברים סגולות, ושלשה שמות הקדושים, והם בנקל ללמוד ולפרוש, ונתקרר דעתי וחשבתי אפשר על ידי זה יוכלו גם כן אנשי גילי לבוא למדרגה ובחינה כמותי, דהיינו בהיותם יכולים לעליות נשמות וילמדו וישיגו כמו אני, ולא נתנה רשות כל ימי חיי לגלות זאת. ובקשתי עבורך ללמוד אותך, ולא הורשתי כלל, ומושבע ועומד אני על זה.

אך זאת אני מודיעך, והשם יהיה בעזרך, לנכח ד' דרכך
ואל יעליזו, ובפרט בארץ הקדושה, בעת תפלתך ולמודך
וכל דיבור ודיבור ומוצא שפתיך תכוין לייחד שם, כי
בכל אות ואות יש עולמות ונשמות ואלקות, ועולים
ומתקשרים ומתייחדים זה עם זה, ואחר כך מתקשרים
ומתיחדים האותיות ונעשים תיבה ומתייחדים יחוד אמתי
באלהות, ותכלול נשמתך עמהם בכל בחינה ובחינה
מהנ"ל, ומתיחדים כל העולמות כאחד ועולים ונעשים
שמחה ותענוג גדול לאין שיעור, בהבינך בשמחת חתן
וכלה בקטנות וגשמיות וכל שכן במעלה העליונה כזאת,
ובוודאי ד' יהיה בעזרך ובכל אשר תפנה תצליח ותשכיל,
תן לחכם ויחכם עוד.

וכן תתפלל עבורי בכונה הזאת שאזכה להסתפח בנחלת ד' בחיים, ובעד שארי' הנמצא בח"ל.

וגם התפללתי שם על מה עשה ה' ככה, ומה חרי הגדול הזה על אשר נמסר להס"ם כמה נפשות מישראל להריגה, ומהם כמה נפשות שנשתמדו ואחר כך נהרגו. ונתנו לי רשות לשאול את פי הס"ם בעצמו. ושאלתי את פי הס"ם מה ראה על ככה ומה דעתו בזה שימירו דתם ואחר כך נהרגין. והשיב לי שכוונתי לשם שמים. וכך היה בעו"ה אח"ז, שבק"ק זאסלב היה עלילה על כמה נפשות, ושנים מהם המירו דתם ואחר כך הרגו אותם, והשאר קידשו שם שמים בקדושה גדולה ומתו במיתות משונות. ואח"ז היה עלילות בק"ק סיבטובקע ובק"ק משונות. ואח"ז היה עלילות בק"ק סיבטובקע ובק"ק

stages. Thus all worlds become united and they ascend so that immeasurable joy and the greatest delight is experienced. You can understand this on the analogy of the joys of bride and bridegroom in the microcosm of the physical world. How much more so at this most elevated stage! God will undoubtedly be your help and wherever you turn you will be successful and prosper. Give to the wise and he will grow even wiser. Also pray for me, with this intention in mind, that I should be worthy of being gathered into the inheritance of the Lord [i.e., the Holy Land] while still alive and pray, too, on behalf of all the remnant still in the diaspora.

דונאוויץ, ואז לא המירו דתם אחר ראותן מעשה הנ"ל דק"ק זאסלב, רק כולם מסרו נפשם על ק"ה וקדשו שם שמים ועמדו בנסיון. ובזכות זה יבא משיחנו וינקום נקמתינו וכפר אדמתו עמו.

ובראש השנה שנת תק"י עשיתי עליית הנשמה כידוע,
וראיתי קטרוג גדול עד שכמעט ניתן להס"ם רשות
לחרוב כללות מדינות וקהילות, ומסרתי את נפשי
והתפללתי נפלה נא ביד ה' ואל נפלה בידי אדם, ונתנו לי
רשות שיהי' תמורת זה חולשות גדולות ודבר אשר לא
היה כמוהו בכל מדינות פולין ושאר מדינות הקרובים
לנו, וכך היה שנתפשט החולשה עד למאוד אשר אין יוכל
להספר, וגם הדבר בשאר מדינות.

ונשאתי ונתתי עם החבורה שלי לומר קטורת בהשכמה לבטל הדינין הנ"ל. וגילו לי בחזיון לילה, הלא אתה ביררת לך בעצמך נפלה נא ביד ה' וכנ"ל, ולמה אתה רוצה לבטל, הלא אין קטיגור וכו'. ומאז לא אמרתי קטורת ולא התפללתי ע"ז, רק בהושענא רבה הלכתי לבית הכנסת עם כל העולם על ידי כמה השבעות מחמת פחד גדול, ואמרתי פעם א' קטורת כדי שלא נתפשט הדבר לסביבותינו, וכך עלתה בידינו בע"ה.

ורציתי להרחיב הדיבור ולטייל באריכות, אך מחמת הדמעות אשר נזכרתי פרידתך ממני, לא יכלתי לדבר, אך בקשתי ממך לחזור על דברי מוסר שלי שאמרתי לך כמה פעמים, ולהיות תמיד על רעיונך, ולהגות בהם ולדקדק בהם, בודאי תמצא בכל דבור ודבור כמה מיני מתיקות, כי לא דבר רק הוא מה שאמרתי לך, כי השם יודע שאין אני מייאש עצמי מנסיעה לארץ ישראל אם יהי' רצון השם ולהיות עמך ביחד, אך אין הזמן מסכים לזה. וגם אל ירע בעיניך על אשר לא שלחתי לך מעות, כי מחמת בגידת הזמן אשר היה עמדי מחמת דבר ורעב וכמה טפלי דתלי בי ממשפחתנו לפרנס ולכלכל אותם. חוץ משאר עניי ישראל, ותתום הכסף ולא נשאר בלתי אם גויתינו, ואי"ה כי ירחיב ה' וכו' אזי בודאי וכו'. וגם נכדי החתו החשוב כ' אפרים עלוי גדול בתכלית הלימוד, בודאי אם יהיה שעת הכושר מה ראוי הי' לבא בעצמך לכאן ולראות וליראות עמי פא"פ ולשמוח בשמחתינו כאשר הבטיח אותי.

גם בקשתי מאוד ומאוד אודות מחו' הרב המפורסם החסיד מ' יוסף כ"ץ עובד ה', לקרבו אותו בשתי ידים ובכל מיני הנייתא, כי מעשיו רצוים לפני השם יתברך, וכל מעשיו לשם שמים, וגם לכתוב בעדו להגבירים לעשות לו הספקה טובה, ולתמכו אותו ישיבה שיש בה סמיכה, כי בודאי יהיה לך לנחת אם יהיה אתך עמך במחיצתך.

כ"ד אה' גיסך המצפה לראותך פא"פ, ומתפלל בעד אריכות ימיך ואשתך וי"ח, ודורש שלומך כל הימים לרבות הלילות לאי"ט אמן סלה,

Moshe Hayim Efrayim of Sudilkov, Degel Maheneh Efrayim

"Make a light source for the "ark" [teivah]" [Gen. 6:16]. My grandfather [the BeSHT] interpreted "ark" [teivah] as "word"... and thus he explained "make a light source for the ark" to mean "see to it that you illuminate the word that goes forth from your mouth." He commented on this at great length.

Scripture says that if you notice that the light is blocked and cannot be seen at all, and you don't know what to do in order to open up the blockage, the verse explains, "the opening of the ark" [ibid.]—open the ark, the word, so that it is not closed and sealed, God forbid, as in, "I was tongue-tied, silent" [Ps. 39:3].

"Put [the entrance to the ark] at its side" [Gen. 6:16]. If you seek it, you will find "an opening" to the word "at its side," meaning that there is surely a great light in the very same darkness. It is just hidden. "It is not in the heavens, it is not across the ocean, etc. For the word is very close, in your mouth" [Deut. 30:12-14]. Understand this.

"Make lower, second, and third levels for it" [Gen. 6:6]. This hints at what I heard from my grandfather: There are worlds, souls, and divinity in each and every word. The "ark" is alluding to this, since "ark" means "word." "Lower" means worlds, which is the lowest level. "Second" is the language of "repeating" [mishnah], the same letters as "soul" [neshamah]. And "third" [shelishim] means divinity, as in "leaders [shalishim] over them all" [Ex. 14:7], for He rules and directs all. "Make" all of these, meaning that the word and speech going forth from your mouth should be with this intention and with complete faith, so that each utterance holds "lower, second, and third levels," which are the worlds, souls, and divinity. Understand this.

וכן יש לומר הרמז בפסוק כאן על פי מה שהאיר אא"ז
נ"ע תיבה מרומז על מלה, שהוא נקרא תיבה וכמו שכתוב
צוהר תעשה לתיבה ואמר הוא ז"ל שתראה להאיר
התיבה שתוציא מפיך והאריך בזה, וזה שאמר הכתוב
כאן אם תראה שלפעמים נתכסה האור ואינו נראה וניכר
כלל ואינך יודע מה לעשות לפתוח הכיסוי שיתגלה האור
על זה אמר ופתח התיבה היינו הפתח לפתוח התיבה
והמלה שלא תהיה סגורה ואטומה, בסוד נאלמתי דומיה
חס ושלום, בצדה תשים היינו אם תחפשנה תמצא פתח
להתיבה בצדה דייקא היינו אם תחפשנה תמצא פתח
להתיבה בצדה דייקא היינו באותו החושך עצמה בודאי
יש אור גדול רק שהוא בהעלם כנ"ל ולא בשמים הוא
ולא מעבר לים הוא וגו' כי קרוב הדבר מאוד בפיך
ולא מעבר לי, י"ד) והבן:

תחתים שנים ושלשים תעשה וגו' (ו, טז). יש לפרש כאן מרומז מה ששמעתי מן אא"ז נ"ע כי בכל דיבור ודיבור יש עולמות ונשמות ואלוקות וזהו שמרמז כאן אצל התיבה, ותיבה הוא פירוש דיבור וזהו תחתים היינו עולמות שהוא מדריגה התחתונה שניים הוא לשון משנה אותיות נשמה והיינו נשמות ושלישים היינו אלוקות על שם ושלישים על כולו (שמות י"ד, ז') שהוא על ידי שהוא מושל ומנהיג את הכל, וכל אלה תעשה היינו שהיבה והדיבור שתוציא מפיך יהיה בכוונה זו ובאמונה שלימה שיש בכל דיבור תחתים שניים ושלישים והם עולמות ונשמות ואלוקות כנ"ל והבן:

The Ba'al Shem Tov: A Life of Ecstasy

I heard from my teacher [the BeSHT] that righteous individuals are emissaries of the Matron [i.e. Shekhinah]. One comes to know what Shekhinah lacks through one's own pain or deficiency. In praying for this to be fulfilled, the Holy One is united with Shekhinah. This answers a difficulty raised by the earlier authorities regarding why prayer is necessary. Doesn't the blessed One know what a person needs, as "He observes the heart and viscera" [Jer. 11:20]?

... Prayer [actually reflects] a supernal need. One should realize that one's own need is drawn from something lacking above, and then pray for it to be fulfilled on high—in Shekhinah... One's deficiency will be automatically fulfilled, but only if one intends to bring blessing to Shekhinah rather than to the self.

וכעין זה שמעתי ממורי זלה"ה כי צדיקייא אינון שלוחי דמטרוניתא, על ידי הצר וחסרונו יודע חסרון השכינה להתפלל שימולא שם החסרון, ונעשה על ידו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתי', וזהו מעלת התפלה, וסרה קושית הקדמונים למה צריך תפלה הלא השם יתברך יודע מה שצריך האדם, כי הוא בוחן כליות ולב וכו'. ומורי ביאר על פי הנ"ל, כי תפלה הוא צורך גבוה, שידע האדם מחסרונו שהוא נמשך מחסרון של מעלה, ויתפלל שימולא החסרון שם למעלה בשכינה, כי צדיקייא אינון שלוחי דמטרוניתא, וממילא ימולא החסרון של לתועלת עצמו רק שלא יכוין לתועלת עצמו רק לתועלת השכינה, ודפח"ח.

Meir Margoliot of Ostrog, Sod Yakhin u-Voʻaz (London: 1956), ch. 2, p. 6

The essence of Torah study is [study] for its own sake [*Torah lishmah*], in order to keep, perform, and fulfill [its precepts and teachings]. Such matters follow the intention of the heart.² This is the commandment in all its fullness. It is hintingly called "preparation," [as in the verse] "and they prepared that which they brought" [Ex. 16:5]—one must meditate before study with a fitting and pure thought, preparing to study for its own sake and without ulterior motivation.

My great teachers of Torah and devotion [hasidut] enjoined me in this, including my dear and pious master, the wonder of the generation, our teacher Rabbi Yisra'el Ba'al Shem Tov. The correct intention in study for its own sake is to connect oneself to the letters with holiness and purity, in potential and in actuality, in speech and in thought. This connects a portion of the five parts of the soul [nefesh, ru'ah, neshamah, hayah, yehidah] to the holiness of "the lamp of the commandment and the Torah of light" [Prov. 6:23], the letters that generate wisdom and emanate a flow of lights and true, eternal vitality.

One who understands and becomes connected to the holy letters may discern [wondrous] things from amid them—even [seeing] the future, truly. Therefore, the Torah is described as "illuminating the eyes" [Ps. 19:9]—it illuminates the eyes of one who cleaves to it with holiness and purity... From the day I came to know my teacher Rabbi Yisra'el with loving connection, I faithfully understood that such was his conduct, in holiness and purity, with abundant piety, discipline, and wisdom. The righteous one [tsaddik] endures with faith, revealing the secrets bestowed upon him.

ואף שחז"ל אמרו לעולם ילמוד אדם תורה אפילו שלא לשמה עעמו בלדו שמחוך שלא לשמה בא לידי לשמה ולריך האדם למהר חיקון זה אימת יקוים בו דבר זה שייעדו חז"ל ואמרו בא לידי לשמה, מי יודע אם יש לו זמן על ב"א זה פן ח"ו יקדמנו ב"א אחר כדכתיב קרן מלפון בא בא וכתיב דור הולך ודור בא, וכתיב וזרח השמש ובא השמש, כאשר הזהיר שלמה המלך עליו השלום לזכור את הבורא עד אשר לא תחשך השמש וגר' לשמור ולעשות ולקיים ואחר כוונת הלב הן הן לדברים, וזהן שלימות המלוה, ונרמז בלשון הכנה

שיכינו את אשר יביאו שיחשוב קודם כלימוד במחשבה נכונה וזכם שמכין א"ע ללמוד לשמה בלי שום כוונה זרה וכאשר הזכירו אותי לזה מוריי הגדולים בתורה ובחסידות ובתוכם ידידי הרב החסיד מופת הדו"ר מוהר"ר ישראל בעש"ט זללה"ה כוונה רלוי' בלימוד לשמה לדבק א"ע בקדושה ועהרה עם האותיות בכח ופועל בדיבור ובמחשבה לקשר חלק מנר"ן ח"י בקדושת נר מלוה ותורה אור אותיות המחכימות ומשפיעים שפע אורות וחיות אמיתיות נלחיות.

וכשזכה לסבין ולהתדבק בהאותיות קדושים
יוכל להבין מתוך האותיות ממש אפילו
עתידות ולכן נקראת התורה מאירת עינים
שמאירה עיני המתדבק בהם בקדושה ובעהרה
כמו האותיות של אורים ותומים ומילדותי מיום
שהכרתי בדביקות האהבה עם מורי הרב מוהר"ר
ישראל תנלב"ה הנ"ל ידעתי נאמנה שזה היי
הנהגותיו בקדושה ובעהרה ברוב חסידות ופרישוי
וחכמתו לדיק באמונתו יחיה דמעמרין גלין ליי
נכוד ה" הסתר דבר.

Nahman of Bratslav, Likkutei Moharan I:65

Know that each and every utterance is a complete world. As one arises to pray and speak the words, one collects beautiful buds, flowers, and roses. You are like a person

כי כל דיבור ודיבור הוא עולם מלא, וכשאדם עומד להתפלל, ומדבר דיבורי התפלה, אזי הוא מלקט ציצים ופרחים ושושנים נאים. כאדם ההולך בשדה, ומלקט שושנים ופרחים נאים אחת לאחת, עד שעושה אגודה

-

² See b. Berakhot 15a.

walking through a field and collecting flowers . . . one by one until you have a bouquet. Then you collect more, one at a time, making another bouquet and binding them all together. . . .

It is the same for one who walks through prayer, going from letter to letter and combining several of them together. This makes a word. You also do this with the completed words, combining two of them. You then go on and collects others, until you finish a single blessing. And after that, you collects more and more. . . .

The word emerges from the soul [nefesh], as it is written, "[And God exhaled a breath of life into his nose] and the person became a living being [nefesh hayah]" (Gen. 2:7), rendered by the Aramaic translation as "a speaking being."... The word begs and pleads of the soul not to let it depart. As soon as the first letter emerges, like the letter bet of the word barukh [blessed], the word pleads with the soul not to separate. [It says:] "How can you become separated from me, given the great connection and love that is shared between us? You see my splendid beauty, my radiant majesty and glory. How can you cut yourself off and become disconnected from me?" This is true, but you must go on. . . .

One is obligated to say many words, [reciting] blessings and other things until the end of the liturgy. The rule, therefore, is that one unite all the prayers. All of the other words of prayer, from beginning to end, should be united in each word that one speaks.

When one recites the final word of prayer, one should remain standing with the very first one. Thus one can pray the whole service without separating from the very first letter uttered in prayer.

אחת. ואח"כ מלקט עוד אחת לאחת ועושה אגודה אחרת ומחברם יחד.

וכן הולך ומלקט ומקבץ כמה וכמה אגודות יפים ונאים. כמו כן הוא הולך בתפילה מאות לאות, עד שמתחברים כמה אותיות, ונעשה מהם דיבור. וכן עושה בתיבות שלימות, ואח"כ נתחברין ב' התיבות. ואח"כ הולך ומלקט יותר, עד שגומר ברכה אחת. ואח"כ מלקט יותר ויותר, והולך מאבות לגבורות, ומגבורות לקדושות, וכן הולך להלן יותר. מי יפאר גודל פאר הלקוטים והקיבוצים, שאדם מלקט ומקבץ בדיבורי התפלה. וכשהדיבור יוצא, ויהי (בראשית ב') ויהי והדיבור הוא יוצא מהנפש, כמ"ש האדם לנפש חיה, ותרגומו לרוח ממללא. והדיבור בא ונשמע לאזניו, כמשרז"ל (ברכות ט"ו) השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיך. אזי הדיבור מבקש ומתחנן מהנפש, לבל תפרד ממנו. ותיכף כשיוצא אות ראשונה, כגון אות בי"ת מתיבת ברוך, אזי מבקש ומתחנן מהנפש לבל תפרד ממנו. כי איך תוכל להתפרד ממני, לגודל ההתקשרות והאהבה שיש בינינו. כי אתה רואה את יקר יופיי וזיווי והדרי ותפארתי, ואיך תוכל לנתק עצמך מפני ולפרוד מאתי. הן אמת, שאתה צריך לילך יותר, כדי ללקט עוד סגולות יקרות וחמודות גדולות, אבל איך תוכל לפרוד ממני ולשכוח אותי, עכ"פ תראה שבכל מקום שתלך ותבוא לשם לא תשכח אותי, ולא תפרד ממני. מכ"ש כשגומר תיבה אחת, אזי כל התיבה מבקשת כל הנ"ל. ומלפפת ומחבקת אותו, ואינה מנחת אותו לילך מאתה כנ"ל. ובאמת הוא צריך ומוכרח לדבר עוד הרבה דיבורים, וכמה ברכות וענינים עד גמר התפילה. ע"כ הכלל שצריד לעשות אחד מכל התפילה כולה. ובכל דיבור שמדבר, יהיה נמצא שם כל הדיבורים של התפילה ומהתחלת התפילה עד הסוף יהיה הכל אחד. וכשעומד בהדיבור האחרון של התפלה, יהיה עדיין עומד בתיבה ראשונה של התפילה. כדי שעי"ז יוכל להתפלל כל התפילה כולה, ואעפ"כ לא יתפרד אפי' מאות ראשונה של התפילה: